

Chàng Trai Tật Nguyễn

Bồ Tùng Linh

Phó ông là người xứ Quảng Đông, thuộc dòng danh gia thế phiệt. Năm nay ông ngoài sáu mươi tuổi, có một con tên là Liêm, rất thông minh nhưng có tật ngặt nghèo, mười bảy tuổi mà dương vật nhỏ như con tằm. Chuyện này đồn xa gần nên không ai chịu gả con gái cả. Phó ông nghĩ rằng mình sẽ tuyệt tự nên ngày đêm lo buồn mà không làm việc được.

Liêm theo thầy đi học. Tình cờ hôm nọ thầy đi vắng, Liêm ra cửa chơi và thấy có người dạy khi làm trò nên bỏ học ra xem. Nghĩ rằng thầy về Liêm sợ bị mắng nên vội trốn mất. Đi được vài dặm chàng thấy một thiếu nữ áo trắng đi với con hầu ở phía trước. Thiếu nữ ngoảnh đầu lại, Liêm thấy đẹp tuyệt trần, dáng hình thon thả, chàng liền bước nhanh tới. Nàng quay lại bảo con hầu:

Người thử hỏi chàng kia xem có phải đi đất Quỳnh không?

Nàng hầu gọi hỏi, Liêm ngạc nhiên:

Cô muốn gì?

Nàng hầu nói:

Nếu chàng đến đất Quỳnh, em có phong thư phiên chàng tiện đường gửi về quê dùm. Mẹ em ở nhà, chàng có thể nghỉ chân ở đó được.

Liêm vốn không có chủ ý đi đâu nhưng nghĩ vượt biển một chuyến kể cũng hay nên nhận lời. Thiếu nữ vội lấy thư giao cho nàng hầu chuyển đến. Liêm hỏi tên họ, làng xóm. Nàng đáp:

Em họ Hoa, sống ở thôn Tàn Nữ, cách thành phía bắc ba bốn dặm.

Liêm lên thuyền đi đến phía bắc thành Quỳnh Châu, hỏi thăm thôn Tàn Nữ, không ai biết cả. Chàng đi về phía bắc bốn năm dặm, trời đã lấp lánh trăng sao, cỏ xanh che tầm mắt mà chẳng thấy có quán trọ nào. Thấy bên đường có một ngôi mộ, Liêm muốn dừng lại cạnh nấm mộ, nhưng lại sợ hùm beo nên chàng bèn leo lên cây ngồi. Đêm dần buông, tiếng thông reo vi vút, giun dế nỉ non khiến lòng chàng rất hoang mang. Nghĩ lại Liêm cảm thấy hối hận quá. Chợt chàng nghe tiếng người trò chuyện phía dưới, bèn cúi xuống nhìn và thấy rõ ràng có nhà cửa, một người đẹp ngồi trên phiến đá, hai nàng hầu khêu đèn rồi đứng hầu hai bên. Người đẹp quay sang bảo nàng hầu bên phải:

Đêm nay trăng sáng sao thừa, hãy pha một chén trà của Hoa cô cho ta ngâm nhi thưởng ngoạn.

Liêm nghĩ là ma, rùng mình rợn tóc gáy, nén hơi nghe ngóng. Chợt con hầu ngẩng lên nhìn rồi nói:

Trên cây có người.

Người đẹp sùng sốt đứng lên quát:

Ài cả gan dám đến đây nhòm ngó?

Liêm sợ quá, biết không thể trốn được nên tụt xuống cây, quì dưới đất xin tha mạng. Người đẹp lại gần nhìn mặt rồi đổi giận làm vui, kéo chàng đứng dậy và mời ngồi. Liêm quan sát và nhận thấy nàng khoảng mười bảy, mười tám tuổi, dáng người tuyệt đẹp, nhưng giọng nói không phải là người địa phương ở đây. Nàng hỏi:

Chàng đi đâu?

Liêm đáp:

Đi giao thư hộ người.

Nàng nói:

Nơi đây vắng vẻ, có nhiều cường bạo, ngủ đêm chỗ này nguy hiểm lắm, nếu chàng không chê nhà tranh vách lá, thiếp mời chàng vào nghỉ.

Rồi nàng đưa Liêm vào, trong nhà chỉ có một chiếc giường. Nàng sai con hầu trải hai cái đệm lên. Liêm tự thẹn là mình mày dơ bẩn nên xin ngủ dưới đất, nàng cười:

Tình cờ gặp khách quý, thiếp đâu dám khinh mạn mà nằm trên cao.

Liêm bất đắc dĩ phải nằm cùng một giường, nhưng sợ sệt không dám tự nhiên. Được một lúc, nàng lấy tay sờ soạng, khẽ vuốt đùi chàng trai. Liêm giả vờ ngủ làm như không biết gì. Một lát sau nàng giở mền chui vào lay gọi nhưng Liêm vẫn nằm im. Nàng liền đưa tay sờ xuống chỗ kín trên người Liêm rồi dùng tay ngáp ngừng, buồn rầu bỏ chăn chui ra.

Hồi lâu nghe có tiếng khóc thút thít Liêm vừa sợ vừa ngượng, không biết làm thế nào, chỉ oán trách ông trời cho mình bị tật như vậy. Người đẹp gọi con hầu đem đèn lồng lại. Nàng hầu nhìn thấy nước mắt còn vương trên mặt nữ chủ nên kinh hãi hỏi chuyện gì, người đẹp lắc đầu nói:

Ta chỉ buồn cho số kiếp thôi.

Nàng hầu đứng bên giường chăm chú nhìn sắc mặt chủ rồi nói:

Vậy, đánh thức hẳn rồi bảo đi đi.

Liêm nghe thế càng xấu hổ và sợ đêm tối chẳng biết đi đâu. Lúc chàng còn do dự thì có một người đàn bà đẩy cửa vào. Nàng hầu nói:

Hoa cô đến.

Liêm lên nhìn, thấy người ấy độ ngoài năm mươi tuổi, song vẫn còn phong vận. Hoa cô thấy cô gái chưa đi ngủ, bèn đến gần hỏi. Cô gái chưa kịp đáp thì bà chợt nhìn trên giường thấy có người nằm, bèn hỏi:

Ai nằm trên giường thế?

Con hầu thay lời đáp:

Một chàng thiếu niên đến ngủ nhờ.

Người đàn bà cười bảo:

Ta không biết đây là đêm động phòng hoa chúc của Xảo nương.

Thấy cô gái mặt còn ngấn lệ nên bà kinh ngạc hỏi:

Đêm hợp cần sao lại buồn khóc vậy, có phải chú rể thô bạo quá không?

Cô gái im lặng, càng lộ vẻ buồn rầu hơn.

Người đàn bà vạch áo Liêm để xem mặt. Vừa kéo áo lên thì phong thư rơi ra trên giường. Bà cầm xem, bỗng kinh hãi nói:

Nét chữ của con ta đây mà.

Bóc thư ra đọc rồi bà than thở. Xảo nương hỏi có chuyện gì, người đàn bà trả lời:

Đây là thư con Ba báo việc nhà, nói rằng Ngô lang đã mất, bây giờ nó thân cô thế không nơi nương tựa, làm sao bây giờ?

Xảo nương nói:

Người ấy bảo là đưa thư hộ, may mà tôi chưa đuổi đi.

Người đàn bà gọi Liêm dậy, gần hỏi nhận thư ở đâu. Liêm kể đầu đuôi câu chuyện. Người đàn bà nói:

Cậu làm gì để Xảo Nương giận?

Liêm đáp:

Không biết có tội gì?

Lại hỏi Xảo Nương, nàng than rằng:

Cháu chỉ tội thân là lúc sống cháu gặp phải chồng bị thiên, chết đi lại gặp hoạn quan, nên buồn bã thôi.

Người đàn bà quay lại bảo:

Trông cậu thông minh thế mà bán nam bán nữ à? Cậu là khách của tôi, không thể để ở nhà người khác lâu.

Nói xong bà dẫn Liêm đến chái nhà phía đông, thò tay vào trong quần chàng nghiệm chứng rồi cười nói:

Thảo nào Xảo nương khóc là phải. May là cậu còn một tí, có thể chữa được.

Bà liền kêu đèn, lục lại rương rồi lấy ra một viên thuốc màu đen trao cho Liêm, bảo chàng nuốt đi. Bà dặn chàng đừng động đến rồi đi ra. Liêm nằm một mình, suy nghĩ không biết thuốc chữa bệnh gì. Độ khoảng canh năm chàng hơi tỉnh giấc, thấy dưới rốn nóng ran, xông thẳng đến chỗ kín, hình như có vật gì ngo ngoáy rủ xuống giữa khoảng đùi. Chàng thò tay dò xem, thì thấy mình đã trở thành con trai khoẻ mạnh, trong lòng vừa mừng vừa kinh ngạc như người được tái sinh. Trời vừa sáng, người đàn bà vào làm bánh đưa cho Liêm ăn, dặn chàng chịu khó ngồi đó rồi khoá trái cửa, ra bảo Xảo nương rằng:

Cậu ấy có công đưa thư vất vả, tôi giữ lại để gọi con Ba về, kết làm chị em. Nay tôi đóng cửa để khỏi có người quấy nhiễu.

Rồi bà ra cửa đi. Liêm bước tới lui trong buồng không biết làm gì, thỉnh thoảng chàng lại gần khe cửa nhìn ra như chim trong lồng. Liêm thấy Xảo nương ở phía xa định gọi để khoe, nhưng ngượng miệng lại thôi. Tới nửa đêm Hoa cô dắt con gái về, mở cửa nói:

Cậu buồn lắm phải không? Con Ba đến để tạ ơn cậu đây.

Liêm thấy cô gái gặp bên đường hôm trước, thông thả bước vào vái chào chàng. Người đàn bà bảo hai người gọi nhau là anh em. Xảo nương tiếp lời:

Gọi là chị em cũng được.

Rồi bốn người ngồi vào bàn uống rượu. Lúc uống xong, Xảo nương hỏi đùa:

Quan thị có xúc động trước người đẹp không?

Liêm trả lời:

Người quê không quên đi giày, người mù không quên nhìn ngó.

Mọi người cười ồ cả lên. Xảo nương cho là Tam nương mệt nhọc, ép đi nghỉ. Hoa cô bảo con gái cùng đi ngủ với Liêm, nàng thẹn đỏ mặt, không đi. Bà nói:

Chàng trai này là trượng phu mà thực là bạn quần thoa, đừng sợ gì.

Rồi thúc giục nàng cùng đi nghỉ rồi dặn riêng Liêm:

Bên trong là con rể ta, bên ngoài là con nuôi, cậu nhớ lấy.

Liêm mừng rỡ, nắm tay Tam nương lên giường. Con dao mới mài liền đem dùng thử, thấy sắc bén rõ vậy. Bên gối tí tê, Liêm hỏi:

Cô gái chủ nhà là người thế nào?

Nàng đáp:

Cô ấy là ma đấy, tài sắc không ai bằng, nhưng duyên số long đong, lấy chồng họ Mao, bị bệnh trời sinh bất lực, mười tám tuổi mà chưa thành người, nên nàng u uất không vui, phần chí mà chết.

Liêm vừa kinh ngạc hãi sợ, ngờ Tam nương cũng là ma. Nàng nói:

Thú thực với chàng, thiếp không phải ma, chỉ là hồ ly. Xảo nương ở độc thân, mẹ con em không có nhà, đến đây ở đậu.

Liêm rất ngạc nhiên, Tam nương nói:

Chàng đừng sợ, tuy bọn thiếp là ma và hồ, nhưng không hại người.

Từ đó, hàng ngày cùng nhau trò chuyện, tuy Liêm biết Xảo nương không phải là người nhưng vẫn thầm yêu nhan sắc nàng, chỉ tiếc là chưa có dịp cùng nàng thân mật. Liêm tính tình hoà nhã, lại khéo bông đùa, rất được Xảo nương thương mến.

Tối nọ, mẹ con bà Hoa sắp đi vắng, lại khoá cửa nhốt Liêm trong phòng. Chàng buồn bức, đi quanh cánh cửa gọi Xảo nương. Xảo nương sai con hầu lấy chìa khoá ra mở thử, bèn mở được. Liêm ghé tai xin kiếm chỗ, Xảo nương bảo con hầu đi ra. Chàng liền kéo nàng lên giường nằm kề nhau thân mật. Xảo nương đùa sỡ dưới rốn và nói:

Đáng tiếc bảnh trai mà thiếu mắt...

Nói chưa dứt câu thì tay nàng chạm vào một vật ấm nóng to đùng, nàng kinh hãi hỏi:

Sao trước đây nó mất tích, bây giờ lại lớn thế này?

Liêm mỉm cười đáp:

Trước đây thấy khách nên nó thẹn mà co lại, nay bị chê quá không chịu nổi, nên nó giận dỗi đấy.

Rồi hai người cùng giao hoan. Tần cuộc mây mưa Xảo nương tức giận nói:

Bây giờ thiếp mới biết tại sao khoá cửa. Trước kia thấy mẹ con họ lông bông, không nhà cửa nên thiếp cho ở nhờ. Thiếp dạy con Ba thêu thùa, không tiếc giấu gì, thế mà họ ghen tuông như thế?

Liêm khuyên giải, kể rõ sự tình, Xảo nương mới thôi, Liêm nói:

Nàng giữ kín nhé, Hoa cô đã nghiêm dặn ta đừng tiết lộ.

Chưa nói dứt câu, Hoa cô đã vào. Hai người vội vàng trở dậy, Hoa cô trợn mắt hỏi:

Ai mở cửa?

Xảo nương đáp:

Tự ý tôi.

Hoa cô càng giận, chưa biết làm gì thì Xảo nương mỉm cười nói:

Bà buồn cười thật, cậu ta bán nam bán nữ, làm trò trống gì được?

Tam nương thấy mẹ và Xảo nương toan đánh nhau, trong lòng không yên. Nàng bèn đứng giữa khuyên can, cuối cùng Hoa cô và Xảo nương đôi giận làm vui.

Xảo nương tuy miệng nói quyết liệt, nhưng từ đó cũng chịu nhịn, chiều Tam nương. Chỉ có Hoa cô ngày đêm đề phòng cẩn thận, hai người không thể nào gần gũi nhau được, chỉ liếc mắt đưa tình mà thôi. Một hôm, Hoa cô bảo Liêm:

Hai chị em nó đều thờ cậu làm chồng. Ở đây không thể lâu dài, cậu nên về thưa với cha mẹ sớm định ngày làm lễ thành hôn.

Rồi bà lập tức sửa soạn hành trang cho Liêm, giục chàng đi. Hai cô gái nhìn nhau, vẻ mặt buồn thảm. Xảo nương lại tỏ vẻ bi lụy hơn, hạt châu lăn chả tuôn rơi. Hoa cô khuyên nàng đừng khóc, rồi dắt Liêm ra ngoài. Bấy giờ Liêm không thấy nhà cửa đâu nữa, chỉ còn lại một nấm mồ hoang.

Hoa cô đưa Liêm lên thuyền rồi bảo:

Sau khi cậu đi tới sẽ đưa hai đứa đến thuê nhà ở chỗ quê cậu. Nếu như không quên tình nghĩa, chúng tôi ở trọ trong vườn nhà họ Lý, đợi cậu đến đón.

Liêm về nhà. Bấy lâu Phó ông tìm con không thấy, héo ruột lo buồn, nay đột ngột thấy Liêm lù lù trở về ông mừng không thể tưởng được. Liêm lược thuật lại đầu đuôi câu chuyện mình và kể lại lời Hoa cô đính ước, Phó ông nói:

Làm sao tin được lời yêu quái. Mày còn sống mà về được chính vì mày như quan thị, không thể thì chắc chết rồi!

Liêm nói:

Họ tuy là khác loài, nhưng tình yêu cũng như người, huống hồ lại thông minh, tuyệt đẹp, có lấy cũng không bị bà con chê cười.

Phó ông không nói gì, chỉ cười nhạt thôi. Liêm lui ra, thấy trong người rạo rực ngứa ngáy, không sao nén được dục tình, liền tư thông với con ở. Dần dà đến chỗ giữa ban ngày cũng bày trò ân ái. Liêm định làm cho chuyện này đồn đến tai cha mẹ. Một hôm, có con hầu nhỏ bắt gặp chạy đến mách mẹ Liêm. Bà mẹ không tin, ngó qua rèm mới kinh hãi, gọi con ở ra tra hỏi, biết được tình trạng hiện nay của con bà lấy làm vui mừng, gặp ai cũng khoe, bảo là con mình không sao cả, rằng bà sắp sửa đi hỏi con nhà thế tộc cho Liêm. Liêm thưa với mẹ:

Nếu chẳng phải con gái của Hoa cô thì không lấy ai cả.

Bà mẹ nói:

Trên đời thiếu gì người đẹp, hà tất phải lấy ma quỷ.

Liêm thưa:

Không nhờ Hoa cô, con không biết được đạo vợ chồng, nếu bội ước ắt chuyện chẳng lành.

Phó ông cũng chiều theo, sai một đầy tớ trai, một vú già đi dò xem. Họ đi về phía đông thành năm dặm, tìm vườn nhà họ Lý, thấy trong đám tre trúc có khói bếp nghi ngút. Vú già xuống xe đi thẳng vào nhà, thấy mẹ con Hoa cô đang dọn dẹp nhà cửa, tựa hồ có ý mong chờ. Vú già vái chào, ngỏ lời chủ dận, trông thấy Tam nương bà kinh ngạc:

Đây là vợ cậu chủ à? Tôi thấy còn mền, hèn chi lúc nào cậu tôi cũng nhớ tưởng.

Vú già hỏi thăm về cô chị, Hoa cô thờ dài nói:

Nó là con nuôi, cách đây ba ngày đột ngột qua đời rồi.

Rồi bà lấy rượu thịt cho vú già và người tớ trai uống. Vú già về kể lại vẻ đẹp của Tam nương, cha mẹ Liêm đều mừng. Sau đó bà nói đến tin Xảo nương, Liêm chợt buồn bã, khóc lóc. Đêm tân hôn, chàng gặp Hoa cô lại hỏi tin. Bà cười đáp:

Nó đi đâu thai ở phương bắc rồi.

Liêm lại khóc hồi lâu. Tuy cưới Tam nương nhưng chàng vẫn không quên được Xảo nương. Hễ có ai ở đất Quỳnh tới, chàng liền mời đến hỏi thăm cho bằng được. Có người nói:

Ở gần nơi ấy, vào ban đêm tôi nghe tiếng ma khóc.

Liêm lấy làm lạ, vào hỏi Tam nương, nàng trầm ngâm hồi lâu rồi khóc: Thiếp phụ chị ấy.

Liêm cố gạn hỏi, nàng cười gượng đáp:

Ngày trước thiếp lên chị ấy tròn đến đây, phải chăng vì thế mà bây giờ chị ấy oán khóc? Thiếp cũng định nói cho chàng biết, lại sợ vạch lỗi của mẹ.

Liêm nghe thế lấy làm mừng rỡ, lập tức đánh xe đi suốt ngày đêm đến nơi mộ. Chàng gõ vào thân cây ở mộ và gọi:

Xảo nương! Xảo nương! Anh đến đây!

Một lát sau Xảo nương ẵm một đứa bé từ trong mộ đi ra, ngẩng đầu nhìn Liêm khóc thảm thiết, nghe ai oán làm sao. Liêm cũng khóc, hỏi:

Nàng bế con ai đó?

Xảo nương nói:

Nó là giọt máu rơi của chàng đây, thiếp sinh ba ngày rồi.

Liêm đáp:

Lầm nghe lời Hoa cô, khiến mẹ con em lo buồn dưới lòng đất, ta cảm thấy tội lỗi lắm.

Chàng liền cùng Xảo nương lên đường về nhà mình. Đến nơi, Liêm bế con đến trình với mẹ. Bà thấy đứa bé đáng người bụ bẫm, không có vẻ gì là ma nên càng mừng. Hai vợ chồng Liêm sống hoà thuận với nhau, thờ mẹ chồng rất hiếu thảo. Phó ông bị bệnh, gia đình đón thầy lang đến chữa. Xảo nương nói:

Bệnh không chữa được, cha đã hồn lìa khỏi xác rồi.

Về sau, đứa con lớn lên rất giống Liêm, lại thông minh, mười bốn tuổi vào học trường phán.